EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 22

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele

Digikümnendi olukorda käsitlev 2025. aasta aruanne: jätkuv töö, et suurendada ELi suveräänsust ja kujundada ELi digitulevikku

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

RIIGIPÕHISED LÜHIARUANDED 2025

Poola

Kokkuvõte

Poolas on püsiühenduse taristu hästi välja arendatud, kuid elanikkonna digioskuste madal tase ja tipptehnoloogia vähene kasutuselevõtt ettevõtetes avaldavad riigile jätkuvalt mõju. Riik peab olulisteks arenguvaldkondadeks küberturvalisust, murrangulise tehnoloogia, näiteks kvantarvutuse ja tehisintellekti edendamist ning pooljuhtide tootmise suutlikkuse arendamist.

Poola on digikümnendi eesmärkide saavutamisel mõõdukalt edasipüüdlik: ta on seadnud 14 riiklikku eesmärki, millest 71 % on kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. Riik järgib oma trajektoore mõõdukalt hästi, liikudes neist 63 % puhul eesmärkide saavutamise graafikus (2024. aasta trajektooride alusel, mis on kindlaks määratud kaheksast analüüsitud põhilisest tulemusnäitajast kaheksa puhul). 11 soovitusest, mille komisjon 2024. aastal andis, on Poola ellu viinud 55 %, tehes teatavaid muudatusi, milleks võeti uusi meetmeid.

Digikümnendi põhiline tulemusnäitaja (1)	Poola				EL		Digikümnendi eesmärk 2030. aastaks	
	DESI 2024 (2023. a)	DESI 2025 (2024. a)	Aastane kasvumäär	2024. aasta riiklik trajektoor (3)	DESI 2025	Aastane kasvumäär	Poola	EL
Väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu katvus	81,1 %	83,8 %	3,4 %	84,1 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse (FTTP) kättesaadavus	75,4 %	77,8 %	3,1 %	84,1 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	–
Üldine 5G katvus	71,9 %	89,3 %	24,1 %	98,3 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Servasõlmed (hinnanguline)	42	82	95,2 %	11	2 257	90,5 %	370	10 000
VKEd, kellel on vähemalt algtasemel digimahukus (2)	–	69,0 %	6,4 %	–	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Pilvandmetöötlus	46,5 %	–	–	–	–	–	75,0 %	75 %
Tehisintellekt	3,7 %	5,9 %	60,8 %	4,3 %	13,5 %	67,2 %	10,0 %	75 %
Andmeanalüüs	19,3 %	–	–	–	–	–	35,0 %	75 %
Tehisintellekt või pilvandmetöötlus või andmeanalüüs	51,8 %	–	–	–	–	–	–	75 %
Ükssarvikud	10	11	10,0 %	13	286	4,4 %	20	500
Vähemalt elementaarsed digioskused	44,3 %	–	–	–	–	–	80,0 %	80 %
IKT-spetsialistid	4,3 %	4,5 %	4,7 %	4,3 %	5,0 %	4,2 %	6,0 %	~10 %
eID süsteemist teavitamine		Jah						
Digitaalsed avalikud teenused kodanikele	63,7	70,7	10,9 %	81,5	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitaalsed avalikud teenused ettevõtetele	72,9	85,0	16,6 %	87,4	86,2	0,9 %	100,0	100
Juurdepääs elektroonilistele terviselugudele	90,0	91,8	2,0 %	88,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Näitajate ja muude parameetrite kirjeldus on esitatud metoodikadokumendis.
(2) 2025. aasta DESI kajastab digimahukuse indeksi 4. versiooni, mis on võrreldav 2023. aasta DESI (2022. aasta kohta) digimahukuse indeksi väärtusega aastase kasvumäära arvutamiseks. See ei ole võrreldav indeksi 3. versioonil põhineva riikliku trajektooriga.
(3) Riiklik trajektoori väärtus, kui see on riiklikus tegevuskavas esitatud ja kui näitajat mõõdeti 2025. aasta DESIs (2024. aasta).

Vastavalt digikümnendit käsitlevale Eurobaromeetri 2025. aasta eriuuringule on 78 % Poola kodanikest arvamusel, et avaliku ja erasektori igapäevateenuste digitaliseerimine muudab nende elu lihtsamaks. Mis puudutab avaliku sektori asutuste tegevust, siis 84 % peab oluliseks võitlust internetis levivate valeuudiste ja desinformatsiooni probleemiga ja selle leevendamist. Seoses konkurentsivõimega peab 84 % oluliseks tagada Euroopa ettevõtete võimalus kasvada, tugevdada oma juhtpositsiooni ja suurendada konkurentsivõimet kogu maailmas.

ELi konkurentsivõime, suveräänsuse ja vastupanuvõime suurendamine tehnoloogilise juhtpositsiooni abil

Riigi püsiühenduse taristu on hästi välja arendatud, kuid 5G kasutuselevõtt on viibinud teedrajavate sagedusalade hilise eraldamise tõttu: 3,4–3,8 GHz sagedusala eraldati 2023. aasta detsembris ja 700 MHz sagedusala enampakkumine viidi lõpule 2025. aasta märtsis. Poola on ettevõtete digimahukuse poolest ELi keskmisele olulisel määral lähemale jõudnud, kuid on nii selle näitaja puhul kui ka ettevõtetes tipptehnoloogia kasutuselevõtu poolest siiski alla ELi keskmise. Edusamme tehakse aga sellistes valdkondades nagu kvantarvutus – esimene kvantarvuti on kavas paigaldada 2025. aastal – ja tehisintellekt; tehisintellekti valdkonnas sai 2025. aasta veebruaris kättesaadavaks Poola suur keelemudel (PLLuM) ja riik kuulub konsortsiumi, mis käitab üht tehisintellektitehastest. Poola valitsuse üks peamisi prioriteete on küberturvalisus ja valitsus võtab meetmeid, et seda eri valitsustasanditel edendada ja kodanike asjakohaseid oskusi parandada. Küberturvalisuse 2. direktiiv ei ole siiski veel Poola õigussüsteemi üle võetud.

ELi inimeste ja ühiskonna kaitsmine ja võimestamine

Vähemalt elementaarsete digioskuste näitaja puhul on riikliku 2030. aasta eesmärgi saavutamiseni veel palju maad ning eakate ja vähem haritud inimeste digioskuste tase on endiselt madal. IKT-spetsialistide puudus on üks takistusi, mis pärsib üldiselt ettevõtete digipööret, aga ka tipptehnoloogia kasutuselevõttu ja kaitse tagamist küberrünnete eest. Poola eesmärk, et IKT-spetsialistid moodustaksid 2030. aastaks 6 % tööjõust, on ELi eesmärgist väiksem. Teisalt on Poola teinud edusamme avalike teenuste digitaliseerimisel, samuti on suurenenud e-identimise kasutamine ja paranenud juurdepääs elektroonilistele terviselugudele. Riik peab siiski endiselt tegelema selliste probleemidega nagu desinformatsioon, tõhustama koordineerimist selle valdkonna riiklike osalejate vahel ja parandama inimeste kriitilisi oskusi tulla toime internetiohtudega.

Digipöörde potentsiaali kasutamine aruka keskkonnahoidlikkuse tagamiseks

Poola ametiasutused tunnistavad digi- ja rohepöörde vahelist seost, koostades riikliku digitaliseerimisstrateegia eelnõu, mille eesmärk on edendada keskkonnasõbralikku IKT-sektorit ja digitaalset ökoloogiat. Riigi digisektori energiatarbimine peaks andmekeskuste vajaduste tõttu kiiresti kasvama. Meetmed energiasektori tegevust käsitlevate andmete kättesaadavuse ja taaskasutamise tagamiseks on veel kavandamisetapis. Lisaks on IKT-seadmete ringlussevõtt väike, kuigi Poola elanikud seavad IKT-seadmete ostmisel esikohale energiatõhususe. Riik on siiski rakendanud meetmeid, sealhulgas mõningaid arukate linnade lahendusi, et edendada digitehnoloogia kasutamist keskkonna paremaks kaitsmiseks. Riikliku digitaliseerimisstrateegia eelnõu sisaldab meetmeid, mille eesmärk on suurendada kodanike teadlikkust IKT keskkonnamõjust ja edendada põhiteadmisi digitaalse kestlikkuse kohta.

Riiklik digikümnendi strateegiline tegevuskava

Poola võttis oma riikliku digikümnendi tegevuskava ametlikult vastu 22. oktoobril 2024. Seetõttu tugines eelmine, 2024. aasta juulis avaldatud riigiaruanne 30. jaanuaril 2024 komisjonile esitatud tegevuskava kavandile. Eelnõu ja ametlikult kinnitatud dokumendi erinevused ei olnud märkimisväärsed. Poola tegevuskava sisaldab 55 meedet, mille eelarve on 12,4 miljardit eurot (vastab 1,47 %-le SKPst). Poola ametiasutused andsid teada kavatsusest kohandada riiklikku tegevuskava kooskõlas digikümnendi poliitikaprogrammi loomise otsuse artikli 8 lõikega 3, kuid käesoleva

dokumendi koostamise ajaks ei olnud nad ametlikult kinnitatud dokumenti ega selle kavandit komisjonile esitatud.

2024. aastal töötas Poola välja terviklikku riiklikku digitaliseerimisstrateegiat, et määrata kindlaks Poola digipöörde prioriteedid kuni 2035. aastani ja sätestada alus avaliku sektori kulutuste tegemiseks selles valdkonnas. Strateegia on kavas vastu võtta 2025. aasta keskpaigaks ja selle rakendamine viiakse kooskõlla mitmesuguste olemasolevate ja tulevaste dokumentidega nii riiklikul kui ka ELi tasandil, et tagada terviklik ja koordineeritud lähenemisviis digivaldkonna arengule.

Digivaldkonna rahastamine ja projektid

Poola taaste- ja vastupidavuskava alusel on digivaldkonnale eraldatud 7,5 miljonit eurot (21 % kogueelarvest)[1]. Lisaks on ühtekuuluvuspoliitika raames eraldatud 5,7 miljardit eurot – mis moodustab 8 % riigi kogurahastusest ühtekuuluvuspoliitika alusel – Poola digipöörde toetamiseks[2]. Poola on keeletehnoloogia liidu jaoks loodud Euroopa digitaristu konsortsiumi ning Euroopa plokiahela partnerluse ja Euroopa plokiahelateenuste taristu Euroopa digitaristu konsortsiumi EUROPEUM liige. Poola osaleb otseselt mikroelektroonika ja kommunikatsioonitehnoloogia üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis (IPCEI-ME/CT) ning järgmise põlvkonna pilvetaristu ja pilvteenuste üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis (IPCEI-CIS). Poola osaleb ka Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttes EuroHPC ja Kiipide Ühisettevõttes.

Poola ei ole digikümnendi heade tavade edendamise algatuse[3] raames veel ühtegi projekti esitanud.

Digiõigused ja -põhimõtted

Toetava uuringu kohaselt on Poola tegevus **digiõigusi ja -põhimõtteid käsitleva Euroopa deklaratsiooni** järgimisel üsna aktiivne: kokku on käivitatud 62 algatust ja 2024. aastal käivitati kuus uut algatust. Poola tegutseb kõige aktiivsemalt digiõppe ja -koolituse ning digioskuste valdkonnas. Õiglase digikeskkonna ja kestlikkusega seotud tegevus on piiratum. Meetmetel, mida võetakse valikuvabaduse valdkonnas, näib kohapeal olevat kõige enam mõju, erinevalt meetmetest, mis puudutavad osalemist digitaalses avalikus ruumis.

Soovitused

- **Elementaarsed digioskused.** Suurendada tuleks STEM-erialade atraktiivsust koolides, et suurendada huvi IKTga seotud õpingute ja karjäärivõimaluste vastu, sealhulgas tütarlaste ja naiste seas. Tugevdada tuleks meetmeid, mis on suunatud väiksemate digioskustega sotsiaalsetele rühmadele, nagu eakad, maapiirkondade elanikud ja puudega inimesed.
- **IKT-spetsialistid.** Tuleks võtta meetmeid IKT-spetsialistide arvu suurendamiseks (nt paremad koolitus- ja ümberõppevõimalused; stimuleerimiskavad, et leida uusi / säilitada praeguseid IKT-spetsialiste, sh teistest riikidest pärit spetsialiste) ning jätkuvalt tuleks propageerida naistele ja tütarlastele IKTga seotud õpinguid ja karjäärivõimalusi.

[1] Digieesmärkide saavutamiseks ette nähtud rahaliste eraldiste osakaal on arvutatud taaste- ja vastupidavusrahastu loomise määruse VII lisa alusel. Andmeid ajakohastati viimati 16. mail 2025.

[2] See summa sisaldab kõiki investeeringuid, mis on konkreetselt ette nähtud digipöörde toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodil 2021–2027 või millega panustatakse sellesse märkimisväärselt. Rahalised vahendid pärinevad Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-ist ja Õiglase Ülemineku Fondist.

[3] Heade tavade edendamise algatus on platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel tutvustada edukaid meetmeid ja jagada probleeme, mis neid on digikümnendi sihtide ja eesmärkide poole püüdlemisel tekkinud. Head tavad tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks portaali andmehoidla kaudu ja neid tutvustatakse korrapäraselt korraldatavatel seminaridel, mis keskenduvad praegu kolmele teemavaldkonnale: digioskused, keskkonnasäästlik IT ja digitehnoloogia kasutuselevõtt.

Poola

- **VKEd.** Edendada tuleks VKEde digipööret, sealhulgas suunates olemasoleva toetuse digipöörde vallas mahajäänud VKEdele ning suurendades nende teadlikkust digipöörde pakutavatest eelistest ja olemasolevatest toetusvõimalustest.
- **Küberturvalisus.** Tuleks jätkata jõupingutusi küberturvalisuse valdkonnas, et tegeleda muutuvate ohtudega, eelkõige ettevõtetes ja haldusasutustes.
- **Tehisintellekt.** Tuleks luua tehisintellektisõbralik ökosüsteem, stimuleerides avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, suurendades ettevõtjate teadlikkust, parandades juurdepääsu eriteadmistele ja andmetöötlusvõimsusele ning rakendades järjepidevaid õigusraamistikke ja standardeid.
- **5G.** Tuleks julgustada operaatoreid kiirendama eraldiseisvate 5G-tuumikvõrkude kasutuselevõttu.
- **Pilvandmetöötlus.** Tuleks julgustada ettevõtteid pilvtehnoloogiat kasutusele võtma, keskendudes suveräänsetele Euroopa lahendustele.
- **Ükssarvikud.** Jätkata tuleks digitaalsete idufirmade ettevõtluskeskkonna ja rahastamisele juurdepääsu parandamist, pakkuda tuleks paremini kohandatud tuge, et lahendada äritegevuse laiendamisega seotud probleeme.
- **Pooljuhid ja digitaalne innovatsioon.** Tuleks investeerida elutähtsa tehnoloogia arendamisse ja tootmisse digi- ja süvatehnoloogia valdkonnas.
- **Keskkonnateemad.** Tuleks välja töötada süsteem kasutusele võetud digilahenduste heitkoguste vähendamise seireks ja kvantifitseerimiseks.